

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania M. P.

od decyzji Wojskowego Biura Emerytalnego w Poznaniu

o emeryturę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 14 maja 2025 r.,

na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu

z dnia 1 lipca 2024 r., sygn. akt III AUa 1087/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrokiem z 1 lipca 2024 r., III AUa 1087/22 oddalił apelację Wojskowego Biura Emerytalnego w Poznaniu (wojskowy organ rentowy) od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z 15 września 2021 r., VIII U 1024/21 uwzględniającego odwołanie M. P. (odwołujący się) od decyzji wojskowego organu rentowego z 28 stycznia 2021 r. Nr [...] /2021, w którym Sąd ten postanowił nie zawieszać odwołującemu się prawa do emerytury wojskowej i nakazał wojskowemu organowi rentowemu wypłatę odwołującemu się tej emerytury za okres od 21 lutego 2021 r.

Decyzją z dnia 19 listopada 1998 r. Wojskowe Biuro Emerytalne przyznało odwołującemu emeryturę wojskową w łącznej kwocie 1.697,00 zł (do wypłaty

402,62 zł). Dnia 19 lutego 2020 r. odwołujący się wystąpił o emeryturę powszechną. Decyzją z dnia 12 marca 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ostrowie Wielkopolskim przyznał odwołującemu się prawo do emerytury od 1 lutego 2020 r. w kwocie 1.616,85 zł. i jednocześnie zawiesił wypłatę świadczenia w związku z art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wskazując, że odwołujący się ma prawo do jednego świadczenia.

Spór w analizowanej sprawie sprowadzał się do rozstrzygnięcia czy wojskowy organ rentowy prawidłowo wstrzymał odwołującemu się prawo do wypłaty emerytury wojskowej z uwagi na zbieg prawa do więcej niż jednego świadczenia - pobieranie emerytury powszechnej.

Sądy *meriti* ustaliły w niniejszej sprawie, że odwołujący się wybrał świadczenie wojskowe, które jest świadczeniem wyższym. Sąd Apelacyjny powołał się na treść art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy, który wyraża ogólną regułę, że można pobierać tylko jedno świadczenie ze środków publicznych i pozostawia zainteresowanemu wybór emerytury wojskowej lub innego świadczenia przysługującego na podstawie odrębnych przepisów. Sąd Apelacyjny przytaczając również treść uchwały Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2021 r., III UZP 7/21 (OSNP 2022, nr 6, poz. 58) stwierdził, że nie ulega wątpliwości, iż odwołujący się nie ma prawa do dwóch świadczeń. Sąd Apelacyjny podkreślił jednak, że odwołujący się dokonał wyboru świadczenia, które ma być jemu wypłacane, oświadczając „wybieram emeryturę wojskową”. Oświadczenie to z dnia 1 lutego 2021 r. zostało przekazane do Wojskowego Biura Emerytalnego w dniu 4 lutego 2021 r., a mimo to wojskowy organ rentowy nie podjął wypłaty świadczenia przysługującego odwołującemu.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł wojskowy organ rentowy zaskarżając wyrok ten w całości. Skarga kasacyjna została oparta na podstawie naruszenia prawa materialnego, a mianowicie: art. 7 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2024 r., poz. 242, dalej: ustawa zaopatrzeniowa) w związku z art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1251, dalej: ustawa o emeryturach i rentach z FUS) przez niewłaściwe zastosowanie i w

konsekwencji uznanie, że odwołującemu się przysługuje prawo do wypłaty emerytury wojskowej, pomimo faktu, że podjęto wypłatę emerytury ze stażu cywilnego (wypracowanego z powszechnego systemu emerytalnego) na mocy prawomocnego orzeczenia Sądu.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został uzasadniony tym, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd Apelacyjny w oczywisty sposób naruszył regułę niemożności otrzymywania emerytury z dwóch systemów emerytalnych, która wynika wprost z art. 7 ustawy zaopatrzeniowej w związku z art. 95 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jak i została potwierdzona w uchwale Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2021 r., III UZP 7/21, która wyeliminowała niepewność co do wykładni powyższych przepisów. Zdaniem skarżącego przedmiotowa skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna, bowiem treść rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego wprost uchybia przepisom prawa materialnego i ustalonej już przez Sąd Najwyższy linii orzeczniczej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437). Oczywiste naruszenie prawa jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy jest ono

z góry widoczne dla każdego prawnika, bez potrzeby głębszej analizy prawniczej, gdy jest zupełnie pewne i nie może ulegać żadnej wątpliwości, gdy podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538), gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286).

Zdaniem Sądu Najwyższego, wbrew twierdzeniom skarżącego, zaskarżonemu wyrokowi nie sposób postawić zarzutów oczywistego, tj. kwalifikowanego naruszenia podstaw skargi kasacyjnej, które byłyby widoczne od razu bez wnikania w szczegóły sprawy i bez potrzeby szczegółowej analizy prawnej lub prawniczej i wskazywałyby na oczywistą zasadność wniesionej skargi kasacyjnej.

Należy przytoczyć stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone między innymi w wyroku z 10 lipca 2024 r., I USKP 8/23, (LEX nr 3732561) w którym Sąd Najwyższy przypomniał, że „zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2021 r., III UZP 7/21 (OSNP 2022, nr 6, poz. 58) ubezpieczonemu, który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 r. i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru obliczoną bez uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez niego (art. 95 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z art. 7 ustawy zaopatrzeniowej). Natomiast zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy zaopatrzeniowej w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w ustawie z prawem do emerytury lub renty przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe albo wybrane przez osobę uprawnioną, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej. Z uchwały III UZP 7/21 wynika, że takim przepisem szczególnym pozwalającym na wypłatę dwóch świadczeń nie jest art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.”

Sąd Najwyższy zwrócił, uwagę, że art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy zaopatrzeniowej nakazuje wojskowemu organowi rentowemu wypłacać świadczenie z systemu zaopatrzeniowego, jeżeli świadczenie takie zostało wybrane przez ubezpieczonego albo jeżeli świadczenie to jest wyższe od świadczenia przysługującego ubezpieczonemu z systemu powszechnego. W wyroku I USKP 8/23 wyjaśniono, że zastosowanie art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy zaopatrzeniowej byłoby możliwe, gdyby odwołujący się „złożył oświadczenie o wyborze niższego świadczenia z systemu powszechnego. Takiego oświadczenia jednak nie złożył. Wręcz przeciwnie, odwołujący się wprost oświadczył, że jego wolą jest nadal pobieranie emerytury wojskowej. Takim oświadczeniem nie jest wszczęcie postępowania administracyjnego przed organem rentowym systemu powszechnego w przedmiocie wypłaty emerytury z systemu powszechnego. Nie jest takim oświadczeniem również uzyskanie prawomocnego wyroku nakazującego organowi rentowemu wypłatę świadczenia w zbiegu. Prawidłowo zatem Sąd drugiej instancji stwierdził, że nie zostały spełnione przesłanki zastosowania art. 7 ustawy zaopatrzeniowej. Odwołujący się nie złożył wojskowemu organowi rentowemu oświadczenia o wyborze świadczenia z systemu powszechnego, zaś świadczenie z systemu zaopatrzeniowego jest wyższe dla niego”.

Analogicznie zostało ustalone w niniejszej sprawie, że odwołujący się dokonał wyboru świadczenia w wyższej wysokości a mianowicie emerytury wojskowej, jednak mimo to wojskowy organ rentowy nie podjął wypłaty świadczenia przysługującego odwołującemu, które jest świadczeniem wyższym od świadczenia przysługującego odwołującemu się z systemu powszechnego. W stanie faktycznym niniejszej sprawy nie ma podstaw do zastosowania art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy zaopatrzeniowej. Wojskowy organ rentowy wstrzymał wypłatę emerytury wojskowej, która jest świadczeniem wyższym od świadczenia przysługującego odwołującemu się z systemu powszechnego, które to świadczenie jest mu wypłacane w zbiegu ze świadczeniem z systemu zaopatrzeniowego na podstawie prawomocnego wyroku potwierdzającego prawo odwołującego się do wypłaty dwóch świadczeń w zbiegu.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[a.ł.]

